

prima instanță: V. Stratan
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță

dosarul nr. 2r-695/16

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ala Cobăneanu

examinînd recursul declarat de către Cotorobai Vladimir,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Panfil Veaceslav
împotriva lui Cotorobai Vladimir cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care
apelul declarat de către Cotorobai Vladimir a fost restituit,

c o n s t a t ă:

La 06 februarie 2015, Panfil Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Cotorobai Vladimir cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 19 februarie 2014 între
Panfil Veaceslav domiciliat în mun. Chișinău, str. Igor Vieru, 15/1, ap. 35 și
Cotorobai Vladimir domiciliat în mun. Chișinău or. Durlăști, str. 27 August 1989, a
fost încheiat contractul de împrumut bănesc, prin care reclamantul în calitate de
împrumutător a dat cu împrumut suma de 13 000 euro, pe un termen - pînă în luna
mai 2015, suma indicată fiind transmisă la momentul semnării contractului.

Sușține că suplimentar, în baza contractului de împrumut din 19 februarie
2014, împrumutatul Cotorobai Vladimir și-a asumat și obligația de restituire parțială
a împrumutului prin rambursarea ratelor lunare care constituie suma de 866,6 euro
lunar (13 000 euro /15 luni = 866,6 euro).

Afirmă că la data expirării termenului de împrumut Cotorobai Vladimir nu a
restituit suma respectivă.

La fel, menționează reclamantul că din suma integrală împrumutată a fost
achitată doar suma de 2700 euro, pîrîtul Cotorobai Vladimir ignorînd reclamația de
restituire a sumei datorate în urma rezilierii Contractului de împrumut din
19 februarie 2014.

Solicită încasarea de la Cotorobai Vladimir în beneficiul său a datoria în

mărime de 10 300 euro echivalentul în MDL la cursul oficial de schimb stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua rambursării și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat de la Cotorobai Vladimir în beneficiul lui Panfil Veaceslav suma de 10 300 euro în lei moldovenești, conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii cu titlu de datorie și suma de 1000 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

Totodată, s-a încasat de la Cotorobai Vladimir în beneficiul statului suma de 5553,89 lei cu titlu de taxa de stat.

La 12 ianuarie 2016, Cotorobai Vladimir a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Cotorobai Vladimir, s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivată și achitarea taxei de stat în valoare de 4915 lei, cu prezentarea bonului de plată instanței de apel, și preîntâmpinat apelantul despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicației instanței de apel. Totodată, a fost stabilită ședința instanței de apel pentru data de 21 aprilie 2016, ora 16.00 (f. d. 71-73).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, apelul declarat de către Cotorobai Vladimir a fost restituit pe motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite (f. d. 89-90).

La 06 iunie 2016, recurentul Cotorobai Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 21 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Invocă ca a recepționat încheierea instanței de apel din 17 martie 2016 prin intermediul oficiului poștal mai târziu, iar la data de 11 aprilie 2016, al fel, prin intermediul oficiului, a expediat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în cuantumul stabilit de instanța de apel.

Relevă recurentul că recepționând încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, s-a conformat cerințelor legale și în termenul stabilit a achitat taxa de stat necesară la depunerea apelului și a prezentat-o împreună cu apelul motivat instanței de judecată la 11 aprilie 2016.

Insistă că instanța de apel prin încheierea din 21 aprilie 2016 prematur a decis asupra restituirii apelului declarat, or după cum este stabilit însăși de către instanța în motivarea încheierii, dovada achitării taxei de stat și apelul motivat au fost prezentate pînă la prima ședință de judecată preconizată pentru 21 aprilie 2016.

Consideră recurentul că instanța de apel a pronunțat o încheiere neîntemeiată, încălcându-se astfel, dreptul său la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

La 19 iulie 2016, intimatul Panfil Veaceslav, reprezentat de avocatul Miliș Tatiana a depus referință la recursul declarat, prin care a invocat caracterul

neîntemeiat al acestuia și a solicitata respingerea recursului cu menținerea fără modificări a încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care cererea de apel declarată de Cotorobai Vladimir împotriva hotărîrii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, a fost restituită.

Susține că apelantului i s-a comunicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile cererea de apel va fi restituită, iar conform avizului de recepție a încheierii recurate, aceasta a fost recepționată de apelant la data de 29 martie 2016, astfel cererea de apel și bonul de plată a taxei de stat au fost depuse abia la 11 aprilie 2016, peste termenul de 10 zile oferit de instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 21 aprilie 2016 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului Cotorobai Vladimir, la data de 04 mai 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 1961 (f. d. 91), însă, probe care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 iunie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Cotorobai Vladimir și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în valoare de 4915 lei, cu prezentarea bonului de plată instanței de apel, fiind acordat un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. Totodată, apelantul a fost preîntâmpinată despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

Prin aceeași încheiere din 17 martie 2016 ședința de judecată a fost numită pentru data de 21 aprilie 2016, ora 16:00 (f. d. 71-73).

Este cert și faptul că încheierea menționată a fost expediată recurentului Cotorobai Vladimir, și recepționată de acesta la 29 martie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 75).

De altfel, se constată și faptul că Cotorobai Vladimir a executat indicațiile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, depunând la 13 aprilie 2016 cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, care a fost

achitată încă la 05 aprilie 2016 (f. d. 76-81), cu toate acestea, însă, instanța de apel prin încheierea din 21 aprilie 2016, a restituit apelantului Cotorobai Vladimir, cererea de apel cu toate actele anexate, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel impuse prin încheierea din 17 martie 2016.

Cu toate că, în situația descrisă, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Astfel, analizând circumstanțele din speță, instanța de recurs constată că cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat au fost prezentate de către apelantul Cotorobai Vladimir pînă la ședința de judecată din 21 aprilie 2016, fapt ce atestă că ultimul a executat toate indicațiile instanței de apel pînă la prima ședință de judecată stabilită prin încheierea de a nu da curs cererii de apel, în așa mod și neajunsurile fiind înlăturate pînă la ședința cînd cererea de apel a fost restituită.

Or, deși, prevederile art. 369 alin. (1) CPC, statuează că, în cazul în care apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, instanța de apel urmează să restituie cererea de apel, însă la aplicarea prevederilor menționate urmează de a fi ținut cont că întru evitarea unor situații confuze, la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel, termenul limită acordat de către instanță pentru înlăturarea neajunsurilor urmează să coincidă cu data și ora ședinței de judecată în cadrul căreia să fie constatat dacă au fost, sau nu, respectate toate condițiile pentru declararea apelului, fapt care însă, a fost ignorat de către instanța de apel la adoptarea încheierii contestate.

Sub acest aspect și ținînd cont de faptul că neajunsurile actului procedural în speță, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, au fost înlăturate pînă la prima ședință de judecată, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, apelul urmează a fi examinat în fond.

În consecință, instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului lui Cotorobai Vladimir de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Pentru considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cotorobai Vladimir.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Panfil Veaceslav împotriva lui Cotorobai Vladimir cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ala Cobăneanu